

ABONAMENTUL

Pentru monarhie.

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
" cor. $\frac{1}{4}$ 4.50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane

 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unității”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marți, Joia și Sâmbăta.

Apel

cătră domnișoarele române!

Un distins colaborator ne trimite
acest articol de actualitate, căruia îi facem
loc, cu plăcere.*Cine dă, lui își dă;**Cine face, lui își face!*Credem că nici un om cu mintea
și inima întreagă nu poate rămânea
străin de marea mișcare ce s'a
pornit pentru orfelinatul român
dela Blaj.Ingrijirea de orfanii celor căzuți
pentru noi pe întinsele câmpuri de
luptă ale Europei este doar datorința
cea mai sfântă a tuturor celor ră-
mași acasă!Dacă vedem eroism pe toate
fronturile unde se apără patria, ero-
ism trebuie să arătăm și noi cei de
după front!Dacă vitejii noștri varsă sânge
pentru noi, noi să vărsăm aur și
argint pentru ei!Dacă ei își jertfesc viața și vii-
torul pentru noi, noi încă să îngrijim
de viața și viitorul lor și al or-
fanilor lor!Dacă se pierde acum în războiu
atâtea vieți omenesti nevinovate, să
mântuim cel puțin ce se poate mântui
din acest cataclism îngrozitor: să
mântuim pe orfanii celor ce sân-
gerează pentru noi! Ei sunt viața
în mijlocul ruinilor! Speranța viito-
rului în nenorocirile prezentului!Preasfințiii noștri Arhieri
ne-au dat cea dintâi pildă de jertfă
mare!Ceialți fruntași ai vieții noastre
publice le-au urmat și le urmează
semnând zi de zi sume, considerabile
cu stimatele lor soții!In deosebi vrednic de laudat și
de urmat este zelul unor doamne
preotese cari adună vestminte, în-
călțăminte, albituri și alte lucruri în
natură, cari astăzi au un preț deosebit
de mare!Nu mai puțin mișcătoare sunt
și jertfele micilor copii și ale tine-
rimei școlare, pe cari am avut feri-
cirea să le vedem și până acum
și sperăm, că le vom vedea și pe
viitor!*Credem, că n'ar fi frumos să
lipsească din șirul dăruitorilor
și dăruitoarelor domnișoarele
române!*Mintea lor luminată trebuie să
înțeleagă și inima lor delicată tre-
buie să simtă însemnătatea acestei
cauze!La acestea apelăm și sperăm,
că vor urma în curând tapetele, îm-
bucurătoarele fapte!Un scriitor de spirit a spus
odată, că o societate, ori cât ar fi
de bine întocmită, dacă lipsesc din-
tr'ânsa domnișoarele, nu ajunge mult.
O societate fără domnișoare e ca o
grădină fără flori, ca o gazetă fără
abonenti, ca un avocat fără clienți,
ca un medic fără pacienți, ca un
profesor fără studenți, ca un tânăr
fără idealuri și, în sfârșit, ca toate
comparațiile din lume. — Așa ar fi
și mișcarea noastră pentru orfelinat
fără de concursul atât de prețios al
dșoarelor! I-ar lipsi parfumul, i-ar
lipsi gingășia, i-ar lipsi acel „nu
știu ce și nu știu cum” care și după
părerea poetului constituie supremul
farmec! În câte locuri, poate, ini-
țiativa generoasă a dșoarelor va
face cea mai admirabilă presiune
asupra domnilor și asupra altor per-
soane mai înaintate în vrâstă cari,
mișcate de exemplul lor, își vor
deschide larg punga și inima și vor
contribui cu sume vrednice de nu-
mele lor și de însemnătatea cauzei!Avem deja și un exemplu, vred-
nic de urmat pretutindenea, acela al
dșoarelor din Beius și jur! Câteva
dșoare au semnat și achitat tru-
moasa sumă de 1000 cor.! Și e de
notat, că Beiușul e unul din orășe-
lele cele mai mici. Populația întreagăface abia 4000 locuitori, dintre car-
numai o mică parte sunt Români
uniți. Dacă totuș aceste dșoare au
putut oferi o sumă ca aceasta, au
făcut-o, firește, cu jertfe mari. In-
seamnă, că au renunțat, în favorul
orfelinatului, la o fustă, la o bluză,
la niște brățare, la niște cercei sau
inele, la niște săpunuri sau parfumuri
și la altele ca acestea, precum spe-
răm, că vor renunța și altele! Că le
vor simți câtă-va vreme? E de sine
înțeles și de tot firesc!Să nu uităm însă, că nici un
lucru mare nu se face fără de jertfe
mari și adânc simțite din partea tu-
tutor!Dșoarele din Beius și jur invită
prin fapta lor pe iubitele sorioare
din celelalte centre românești să
dea și ele tot sprijinul orfelinatului
dela Blaj!

Cu Dumnezeu înainte!

Sinod protopopesesc la Ibașfalău.

Una dintre zilele cele mai fru-
moase, câteva clipe dintre cele mai
dulci, au trăit de sigur preoții trăs-
tului Ibașfalău la sinodul protopopesesc
conchemat și ținut în April 1916.Înțelegând spiritul vremii, inte-
resele neamului, folosul patriei și pre-
stigiul sf. noastre Biserici, am alergat
cu toții, ca într'o sfântă unire de cu-
gete și simțiri să ne facem datoria.
Ne chema de astă dată glasul bunului
nostru Arhiereu, glasul eroilor nostri
iubiți, glasul întregului nostru popor
credincios și eram mânați de însuși
glasul puternic al conștiinții noastre
de preoți alui Hristos cel ce »a umblat
făcând bine«.Intăriți sufletește prin o mărtu-
risire bună ne simțeam și mai tari,
darul Păstorului Hristos vărsat în su-
fletele noastre ne făcea și mai buni și
hotărâți pentru orice lucrare, pentru
orice jertfă ce ni-se cere în numele
»Iubirii veșnice«. Sinodul se deschide

prin o cuvântare scurtă dar puternică și convingătoare. Înțelege Prea On. domn Protopop — cu prevederea ce-l caracterizează — că de astădată nu-i lipsă de multă vorbă. Admiri totdeauna pe omul, care în scurte cuvinte știe să-ți pună înaintea ochilor întregul tablou al stărilor actuale, atingând cu tact fin și prudență multă și făcându-se să vibreze în dulci și sfinte acorduri toate coardele sufletului omenesc.

Deschis sinodul începe discuția asupra programului. Se clarifică multe chestiuni de interes bisericesc și de obște. Se exprimă admirația față de mișcarea și avântul puternic ce domnește în sinul Bisericii noastre și față de cele două organe ale noastre »Unirea« și »Cultura Creștină«, cari sunt cași isvoare din cari curge apa curată, cristalină, menită să adape, să miște și să încălzească suflete însetate după »Calea, Adevărul și Vieța« veșnică. Se i-au hotăriri și decise în conformitate. Toate se fac cu iuțea pentru-că toți simțim, că ne apropiem de punctul ce stăpânește astăzi toată suflarea românească: »Orfelinatul dela Blaj« și propunerea tractului protopopesc al Sebeșului.

Prezidiul face cunoscută propunerea fraților dela Sebeș. Și te afli în fața unor preoți bătrâni de ani unii, dar cei mai mulți îmbătrâniți — cu drept cuvânt — fără vreme de greul vieții, preoți moralști, păstori umiliți a unora dintre cele mai slabe parohii ce le are Arhidieceza. Și cu toate

acestea ești silit să descoperi, că sub haina sură, ori chiar albă a bătrâneții se ascund suflete tinere și pline de viață, o cultură sufletească ce te uimește, inimi bogate. Fiește care pătruns de însemnătatea momentului — are ceva de spus la acest obiect, fieștecare vorbind din prisosința inimii sale are ceva de adaus, așa că discuția la orfelinat a fost duioasă, înțeleaptă și edificatoare, iar rezultatul: primirea în unanimitate a propunerii fraților dela Sebeș, cedarea unui întreg cincuinal în favorul orfelinatului, iar pentru cei ce nu se bucură de cincuinal câte 100 coroane din congruă și anume:

Ioan Pop, Agrișteu	100	Cor.
Teodor Avram, Biertan	100	"
Ioan Spataru, Cincmandru	100	"
Leon Muntean, Copșa-mare	100	"
Ioan Roman, Ermea	200	"
George Vamoș, Giacăș	100	"
Valeriu Nobili, Gogan	100	"
Nicolau Galea, Hundorf	200	"
George Sima, protopop Ibașfalău	200	"
Aurel Pop, Lepindea	100	"
Nicolae Muntean, Noul-săsesc	100	"
Ioan Isip, Sântioana-săsescă	100	"
Ștefan Seceta, Șaroșul săsesc	100	"
George Șerban, Șmig	100	"
Ioan Padurean, Șoimuș	100	"
Inocențiu Borza, Vașed	100	"
Ioan Pop, Vamosodrișiu	200	"
In total	2100	Cor.

O jertfă curată, jertfă isvorită din însuflețirea sfântă. Prinosul și semnul reverinței față de sufletele eroilor, cari cu pieptul și vieța lor ne-au apărat vieța și avutul nostru. Manifestarea dragostei nefățarite față de poporul

nostru iubit. Atât pentru noi, iar pentru credincioșii noștri reprezentanți la sinod prin câțiva curatori s'a hotărât colectarea de bani, cereale, haine etc., amăsurat pastoralei Arhieresti. S'a propus de un frate cassarea pomienilor dela înmormântări în favorul orfelinatului precum și lucrarea intensivă pentru a deda în orice formă poporul la jertfe în interesul bisericii și al neamului. S'au arătat căile de cari ne putem folosi pentru o bună reușită a acțiunii. S'au mai discutat și alte chestiuni de interes local și sinodul s'a sfârșit. Toate discuțiile au fost ținute prin tactul și prudența Prea On. Prezidiu la nivel.

Ne-am adunat cu dragoste și ne-am despărțit mulțamiți și cu conștiința datorinții împlinite ducând cu noi noue motive de însuflețire. Impresii dulci și neuitate, hotăriri ferme, întărirea dragostei frățești, cimentarea relațiunii dintre mai mare și supuși, dintre conducători buni, esperți și ostași ascultători, iată rezultatele frumoase ale sinodului de primăvară din tractul protopopesc al Ibașfalăului.

Fie-mi iertată o singură observare, pe care ca nepărtinitor sunt necesitat a o face în formă de întrebare. Oare reverenda, semnul extern că suntem ostăși a lui Hristos nu ar putea fi purtată cu mândrie pe străzile Ibașfalăului odată sau de de două ori, într'un an?

Cel mai tânăr între frați.

FOIȚA.

Plantele de leac.

— Indemnuri actuale. —

Plantele de leac au fost în vremurile de pace un izvor nesecat nu numai de sănătate pentru omenime, ci și de câștig bănesc pentru foarte mulți oameni harnici. Cu durere trebuie însă să spunem, că pe lângă alte nații, neamul nostru s'a îndeletnicit prea de tot puțin cu strângerea, cultivarea și valorarea buruienilor de leac. Propaganda ce-i drept nu prea întinsă, făcută prin graiu viu și în scris, a prins prea puțin. Comorile acestea adevărate, ce sunt plantele medicinale, se putrezesc și acuma tot așa ca și mai înainte pe marginea drumurilor, la câmp și prin păduri, fără ca cineva să-și întindă mâna după ele, făcându-și frumos câștig cu puțină osteneală.

Războiul trebuie să aducă, ca în multe altele, și în privința aceasta o îndreptare radicală.

Din străinătate nu mai căpătăm nici un fel de medicament, ori numai cu prețuri fabuloase. Nu mai vin rădăcinile de nalbă și de izmă din Germania, nici uleul

de ricin și pelinul din Italia, nici chinina și altele din America. În urma opreliștei de export a medicamentelor din toate țările, cari ne împrejmue. aliate, neutre și inamice deopotrivă, prețul tuturor leacurilor s'a ridicat enorm, și ne amenință primejdia, să rămânem fără medicamente mai vartos noi, poporația civilă, dacă nu ne vom da toată silința să cultivăm, ori cel puțin să strângem plantele de leac aci la noi acasă. Și cu atât mai vartos, că în urma cererii mari și prețul acestor plante a crescut foarte mult față de trecut. Dacă câștigul de 80 coroane pentru 100 kg. de rădăcina odoleanului uscată până acuma nu îndemnă poate pe unii să strângă această plantă, prețul întreit li va mișca de aci înainte. Dacă 1 coroană li-se părea puțin multora pentru un kg. de flori de romonițe (mușețel) 2—3 coroane li va mulțumi poate, îndemnându-i să adune această plantă atât de comună în jurul satelor noastre.

Jalea de grădină, mătăcina, izma, cultivate anume pentru valorarea frunzelor și a rădăcinilor, aducea și până acuma un venit uimitor oamenilor harnici. Cu atât mai mult se recomandă cultivarea lor în timpurile acestora grele.

Imi veți obiecționa de bună seama multe de toate. »Nu avem brațe de muncă

nici pentru cultivarea grădinilor și pentru lucrul câmpului, cu atât mai puțin ne vom putea gândi la îmbrățișarea culturilor nouă și îndeletnicirilor, cari cer mâni numeroase și harnice« vor zice cei mai mulți. Nedumeririle acestea nu sunt la loc. Trebuie să știm, că plantele de leac le adună mai vartos bătrânii și copiii nevrăstnici, cari și așa fac de tot puțin spor în munca câmpului. Mănuile acestora tremurătoare și mănuțele pornite spre joc ne stau și acum la îndemână. N'avem decât să organizăm munca.

Preoții, învățătorii, studenții și alți intelectuali dela sate sunt chemați să pună la cale această lucrare folositoare.

Amănunte nu mai înșir aci. Le poate afla orișicine în »Foaia școlastică« anul XIV (1912) p. 44—49, 75—80 și 112—118, apoi în »Tovărășia« de odinioară a dlui Osvadă, pe anul 1906.

Amintesc numai atâta, că mai căutate sunt între împrejurările de astăzi și se pot cu siguranță valora în cantități cât de mari următoarele plante sălbatice:

Florile de romonițe ori mușețel.
Florile socului comun.
Florile de teiu,
Florile de coada-vacii.
Florile (petalele) de mac sălbatec.
Tintaura (potroaca ori fierca pământului) uscată întregă.

Orfelinatul din Blaj.

Intr'adevăr nu știm să mai fi fost mișcare românească, care să se impună cu atâta putere ca mișcarea pentru orfelinatul nostru din Blaj. Insufletea cu care este îmbrățișată are ceva din firea apelor curgătoare, al căror valuri cresc într'una și cu cât se departă de izvor sunt tot mai puternice.

Ultimele zile ne-au dat un rezultat de 5,307'90 coroane, apropiind astfel suma totală cu pași repezi de media celei de a doua sută de mii. In seria contribuțiilor de astăzi întâlnim numele cunoscut alor doi mireni dintre cei mai cu stare, proprietarul *Eugen Bianu* din Făget și comerciantul *Ioan Săbădeanu* din Brașov, cari ambii au dat câte *una mite coroane*. Urmează apoi o serie frumoasă de alți mireni și preoți, înscriindu-se fiecare cu sume proporționate zelului și averii de care dispun. Deosebit mai relevăm de astădată răscumpărarea unei *pomeni pentru morți* din parohia pâr. *I. Spătariu*, ce dacă s'ar putea generaliza ar aduce un îndoit folos de cea mai mare importanță.

Lista contribuțiilor mai nouă este aceasta:

1. *Colecta dlui Dr. Simion Chețian, avocat între intelectualii din Agnita și jur: 365— cor.*

Dr. Simion Chețian, avocat 250— cor.; Dr. Ioan Saltețchi cand. adv. și soția Cornelia Păcălă 50— cor.; prof. Victor Păcălă (Sibiu) 20— cor.; Cornel Banciu învățător

Mătrăguna, frunzele și rădăcina.

Ciumăfaia.

Măsălărița.

Frunzele, florile și rădăcinile de nalbă-mare.

Grăunțele de mama-secării.

După informațiile ce le am, se recomandă mai vărtos *cultivarea* următoarelor plante de leac, binecunoscute tuturor:

Izma bună sau izma de leac.

Jalea de grădină.

Degețelul roșu (*Digitalis purpurea*) cultivat până acum mai mult ca plantă de ornament.

Săpunelele.

Nalbă mare.

Prețul plantelor înșirate nu e încă definitiv stabilit pe sezonul 1916; el se va fixa în conformitate cu cererile și ofertele, ce se așteaptă. In coloanele „Unirei” se vor publica la timp adresele cumpărătorilor de plante medicinale, precum și prețul, ce se oferă pentru diferitele calități de marfă.

Acum am ținut numai, ca de bună vreme să atrag atențiunea celor cu trageră de inimă pentru binele obștesc, asupra unui izvor de câștig îmbelșugat, ce ni-se îmbie în vremurile acestea de urgie.

Dr. Al. Borza.

(Mardoș) și Institutul „Frăția” (Agnita) câte 10— cor.; Dumitru Pieșca, învăț. (Șaldorf) 8— cor.; Iohann Seiwert, Emanoil Suciu și Wilhelm Wermescher câte 5— cor.; Ioan Suciu 2— cor.

2. *Inceputul colectei pâr. Aurel Fodor între credincioșii săi din Așchileul-mare: 281'30 cor.*

Aurel Fodor preot 100 cor.; Onița Uifălean I. Onuț, Simion Pop și Ioan Dumitraș câte 10 cor.; Ana Filecan, și Simion Turc stud. jurist câte 5 cor.; vād. Onița Moldovan, Ioan Serb, Mitru Ciurdar, George Turc I. Simion, Anica Pop a diacului și George Corușan câte 4 cor.; Amalia Hațagan 3 cor.; Ioan Sima, George Murașan, Simion Tamaș I. Gavri, Gavrilă Ciurdar I. Grig., Maria Tamaș I. Gavri, Onuț Dumitraș a babii, Ioan Tamaș, Gavrilă Tamaș, Ana Moldovan, Floare Porumb, Ilca Corușan, Anișora Pop, Maria Tara, Ioan Turc I. Gavri, Ioan Tamaș a Petri, Vasile Răcășan, Sim. Pap I. Io., Ana Turc I. On, Ludovica Tamaș a Mitru, Ana Stanciu, Sim. Mocean, Onuț Pop, Anica Pop a Mitruului, Ana Chețan, Onuț Uifălean, Onuț Turc, Grig. Felecan, Anica Cămpeni, George Turc I. Bogd., Sim. Turc I. Bogd. Onuț Turc I. Bogd., Onuț Uifălean, Iriana Cănceian, Maria Prunian și Raveca Stanciu câte 2 cor.; Mitru Cămpian 1'40 cor.; S. Uifălean. Io. Mureșan, Ver. Dumitraș, Ma. Frâncu, S. Mureșan, O. Prunian, O. Răcășan, G. Stanciu, Ma. Tode, Io. Stanciu. Io. Pap, Io. Ciurdar, Ma. Serb, Ma. Tarce, S. Tamaș, P. Stanciu, V. Pop, D. Zoiga, S. Turc, vād. M. Stanciu. G. Uifălean, vād. N. Pop. S. Tarce, G. Turc. S. Turc, S. Pop, S. Tamaș. Io. Pop, vād. M. Crișan, S. Pop, G. Ghiran, F. Iakabné, N. Pop, și M. Benedek câte 1 cor.; apoi alți 9 credincioși 4'90 cor.

3. *Colecta pâr. Aurel Iluțiu între credincioșii săi din Finiș (dieceza de Oradea-mare): 140— cor.*

Aurel Iluțiu preot și soția Maria n. Ardelean 20— cor.; Ioan Mândru, Traian S. Marele, Nicolae A. Pălcuțiu și Mihail B. Pălcuțiu câte 10— cor.; vād. Augustin Ispas 7 cor.; Marian Manu 6 cor.; vād. Todor Manu, Moise Manu, George Pălcuțiu, Ștefan Stanciu câte 4 cor.; Toma Macavei 3 cor.; Viorica Kádár 2'10 cor.; Gligor Moruț, George Budo, Ștefan Ilie, Heana Manu, George Manu a Tomi, Iosif Ilie a Sav. George Gy. Flore, Toma A. Pălcuțiu, Catița C. Manu, Ioan Macavei, Mărie Ilie, George Ilie, Vasiliu Pălcuțiu, George Filip, Melentie Manu și Dem. Ilie câte 2— cor.; Gl. Flore, M. Manu, vād. M. Sarac. R. Petruț, I. Pălcuțiu, T. Pălcuțiu, Fl. Flore, Al. Manu, T. Ciurba, L. Flore, S. Mihoc, Gl. Flore câte 1— cor.; apoi alți 4 credincioși 1'90 cor.

4. *Colecta preotesei Ana Dobreanu între credincioșii din Corbu: 138'60 cor.*

Maria Spaciu 6 cor.; Dumitru Goia 5 cor.; Gavril Curecă, Heana Truța și Heana Tepeleș câte 4 cor.; Dumitru Rusu, Simion Voides, Catarina Vulcan, Ana Cămpian, vād. Ana Ciobotariu, Ioan Bejan, Ioana Spaciu, Grigore Lupu, Dochita Cozan, Ioana Goia, Ana Cojocariu, Maria Ortoan, George Ortoan, Anica Mușdeiu, vād. Nicolae Urziceanu, Catarina Cămpianu, Ioan Sorvos, Todossia Mocan, Ioan Entner, Ioana Sorvos, Ioan Bot, Dum. Rusu, Dum. Apostol, Ștefan Goia, vād. Ioan Ungureanu, Heana Musdeiu, Zaharie Chindea, Toader Rugină, Iosif Müller, Iosif Bogița, Vasile Cozan, Petru Bot, Ioan Erhan, Dum. Spaciu, Maria Druga, Gavril Mocan, Mihail Spaciu, Simion Bot și Kovács Endre câte 2 cor.; George Bernadu 1'20 cor.; M. Stan, S. Vijoli, G. Miron, G. Pop, V. Barb, G. To-fălean, P. Voides, G. Drugă, I. Vulcan, Ilie Murașan, I. Murașan, N. Miron, Șt. Bot, T. Tepeleș, T. Cozan, A. Voides, M. Obresa, A. Obresa, M. Sărban, I. Urzica, Fl. Chesa, T. Silvașu, I. Tăpucu, M. Cârpelean, Floarea Hangan, G. Ungurean, I. Hangan, V. Cojocariu și V. Rusu câte 1 cor.; apoi alți 17 credincioși 7'40 cor.

5. *Colecta lui Gregoriu Trifu, curator în Corbu: 54— cor.*

Gregoriu Trifu 50—; Pascu Mușdeiu și soția 2— cor.; Maria Trifu și Petrea Miron Orbu câte 1— cor.

Sumarea colectelor:

Colecta 1:	K.	365—
” 2:	”	281'30
” 3:	”	140—
” 4:	”	138'60
” 5:	”	54—
Laolaltă K.		978'90

Alte contribuții:

Eugen Bian, proprietar Făget	K.	1.000—
Ioan Săbădeanu, comers. Brașov	”	1.000—
Dr. Simion Tamaș adv. Hidalmás	”	500—
Nicolae Racoția medic și soția Ioana, Șeica-mare	”	500—
Alexandru Mera, proprietar Ercea	”	400—
Iosif Șipoș, Reghin	”	300—
Ariton M. Popa, protopop Reghin	”	220—
Ioan Urzicean, notar în p. Corbu	”	100—
Gavrila Mihály: primpretore, Șugatag	”	100—
Alexandru Breban, Sibiu	”	50—
Ana P. Șogan, Reghin	”	50—
I. Hurbean, Sarajevo.	”	25—
V. B. Munteșescu, Solovăstru	”	20—
George Suciu, paroh prot. on. în penz., Abrud	”	20—
Ioan Ciotloș econom Ciucmandru (Ca răscumpărare a pomenii pentru adormita sa mamă Lina)	”	20—
Stola dela un maslu făcut de preoții G. Kiss Cătelul m., V. Marcus, Vas. Anca, și de Gr. Görög învățător	”	20—
George Rotar și soția, Retelea	”	2—
G. Moldovan și soția, Iernotfaia	”	2—

Suma K. 5.307'90

Suma din Nr. 35 „143.444'23

Suma totală . . . K. 148.752'13

Contribuțiile pentru orfelinatul din Blaj, rugăm să se trimită: Administrației centrale capitulare Balázsfalva—Blaj. Cvitarea ofertelor o face comitetul executiv în organele de publicitate.

Oradani pentru orfelinat. —

Mișcarea viguroasă, pornită pentru așezarea și creșterea orfanilor rămași în urma eroilor noștri, cari se luptă pentru bunurile noastre comune, — a aflat resunet viu în toate părțile. Nici Oradani n'au rămas reci la glasul de chemare pornit din Blaj. Pe lângă darul cunoscut al Ilustrității Sale Dr. Dem. Radu, au mai încurs sume frumoase pentru a adauge câte o piatră la zidul viitorului orfelinat.

Se așteaptă circularul Ven. Ordinariat, care va provoca pe toți oamenii de bine din întreaga dieceză, să contribuească după putință la ridicarea acelu zid de mângăere și creștere. Dar încă înainte de apariția acelu circular, inteligința noastră oradană, chemată la adunare de Mgf. Domn Dr. Fl. Stan prepozit, a contribuit cu sume remarcabile pentru scopul nobil, — în hârtii de valoare sau în bani gata. Cu oficial cassarial a fost incredințat Mgf. D. Dr. Iacob Radu canonic, care la vremea sa va transpune sumele intrate administrației centrale din Blaj.

Până acum au contribuit următorii:

Dr. Florian Stan, prepozit	K. 3000—
Aurelia Dr. C. Pap	" 500—
Dr. Coriolan Pap	" 500—
Dr. Iacob Radu	" 1000—
Ioan Selăgian	" 20—
Ioan Genț	" 300—
Rozalia Genț născ. Gólya	" 200—
Văd. Grama născ. E. Gólya	" 100—
Petru Tămăian	" 250—
Augustin Magyar	" 200—
Cornel Szabó	" 200—
Dr. Gregoriu Papp	" 200—
Coriolan Ardelean	" 300—
Gavril Rednic	" 200—
Demetriu Szabó	" 20—
Alexandru Terdic	" 50—
Dr. Victor Bolkis	" 1200—
Ioan Nuțiu	" 100—
Mihaiu Szilágyi	" 100—
Ioan Genț	" 100—
Sever Selăgian	" 500—
Todorica Selăgian n. Radu	" 500—
Samuil Ciceronescu	" 600—

Suma: K. 10.140—

Să se noteze, că la adunarea amintită, mulți n'au putut fi de față din cauza împrejurărilor lor, dar cari — știm cu siguranță — vor contribui și ei după putință la aceasta sumă. Astfel înțelege inteligența noastră datorințele față de cei rămași fără sprijin și fără ajutorare în lumea aceasta mare; — deși greutățile traiului zilnic sunt apăsătoare. Indatăce va apărea circularul Ven. Ordinariat, se va porni colecta pe teritoriul întregii dieceze, care va da de sigur rezultate multămitoare pentru orfanii noștri.

Bunul Dumnezeu deie tuturor, cari au contribuit și vor contribui încă, — „cele cerești, în locul celor pământeste; în locul celor trecătoare, cele netrecătoare!“ C.

Au reînceput luptele în Bucovina. — Ziarele maghiare publică după informațiile ziarelor din România:

Timp de aproape o săptămână, din cauza timpului nefavorabil și a desghețului și topirei zăpezilor, luptele dintre ruși și austro-ungaro-germani, pe frontul bucovinean, au stagnat. Acum luptele au reînceput cu o violență extraordinară. Eri, toată ziua, fără absolut nici o întrerupere, tunurile au bubuit îngrozitor, cutremurând pământul.

Luptele se dau pe tot întinsul frontului bucovinean, atât în apropierea graniței noastre dela Boian și Rarancea în sus, cât și la nordul Cernăuților, între Prut și Nistru.

Intreg frontul de luptă este în flăcări. Dela o persoană sosită dela frontieră dețin știrea că majoritatea trupelor „flatoare pe partea frontului bucovinean învecinată cu granița românească, sunt unguri. Vama din Tureni, în dreptul punctului de frontieră Marmornița, a fost transformată în cazarmă.

După căderea Verdunului și Salonicului va intra în guvern Marghiloman. — „Libertatea“ anunță: Din cercuri competente suntem informați, că relațiile dintre guvernul român și partidul conservator alui Marghiloman sunt foarte bune. Brătianu s'a întreținut cu Marghiloman timp îndelungat asupra dispozițiilor ce sunt a se lua în cazul când partidul războinic din România iar și-ar începe activitatea de agitație. Marghiloman a promis guvernului, că el și partidul lui îl vor sprijini în mod efectiv.

În cercurile politicianilor se vorbește, că Brătianu și Marghiloman s'au înțeles pentru viitor care va avea mare înfruntare asupra politicii externe a României. E sigur, că până când situația în politica externă a României nu se va schimba radical, afacerile României vor fi conduse de guvernul Brătianu. Indatăce situația partidelor beligerante va fi pe deplin favorabilă puterilor centrale, se va retrage partidul liberal și Brătianu. În locul lor va veni guvernul Marghiloman. Schimbarea guvernului român depinde dela trei evenimente: Căderea Verdunului, cucerirea Salonicului și a Valonei.

Războiul european.

Pe frontul dela Verdun în secțiunea vestică dela Maas, după recentul comunicat german, regimentul din Bavaria și Silezia au luat cu asalt dela francezi două puncte de operație ce cad spre sud de Haucourt, iar pe culmea Termita au ocupat o tranșee de 2 kilometri. Armatele inimice au dat în regiunile amintite mai multe contraatacuri, cari s'au sfârșit cu respingerea lor și cu pierderi simțitoare pentru agresori. La Woëvre s'au dat mari lupte de artilerie. Pe platoul dela Doberdo trupele noastre au ocupat câteva tranșee, asemenea și spre sud de Mrzli Vrh. Italienii au fost alungați din tranșeele de pe frontul dela Tirol, cari au fost ocupate de ei. Aeroplanelo noastre, au aruncat mai multe bombe asupra Casara dela Deliria și San Giorgio di Nogaro. Trei dintre aeroplanelo noastre, cari s'au scoborât prea tare pentru aruncarea bombelor, nu s'au mai reîntors.

Pe frontul rusesc s'au dat lupte spre sud de lacul Naroc. În Balcani nimic nou.

Informațiuni.

Din arhidieceză. În ziua de s. Buna-vestire, la biserica catedrală din Blaj a celebrat s. liturgie I. P. S. mitropolitul Victor cu asistența membrilor capitulari și a clerului gremial. La începutul s. liturgiei a ordinarat de lectori pe 35 teologi de pe anul al III.

Duminecă Excelența Sa a hirotonit de preoți în capela curții mitropolitane pe domnii: *Zenovie Păclisan*, dispus de bibliotecar al bibliotecii centrale arhidiecezane, de predicator al catedralei și profesor de istoria literaturii religioase la seminarul nostru teologic; *Emil Tătar*, fostul redactor al ziarului nostru, dispus de adm. parohial în Grebeniș, tractul prof. Pogăceleii și *Emil Ștefănuți*, dispus de adm. par. în Filpișul-mare, districtul Reghinului.

Di Dr. Vasile Hâncu, medicul nostru arhidiecezan și directorul spitalului „Sfântul Gheorghe“, a fost decorat cu medalia „Crucea roșie“ cl. II. cu decorația de războiu, pentru meritele ce și le-a câștigat cu îngrijirea soldaților răniți, ocrotiți în spitalul „Sfântul Gheorghe“.

Decorarea i-s'a notificat prin o diplomă, iscălită de arhiducele *Francisc Salvator*. — Felicitări!

Serata literară pentru orfelinat. Frumoasele ședințe literare cari și-au luat începutul la hotărârea Reuniunii femeilor din loc cu concursul intelectualilor își urmează seria cu puncte alese de program cari ne îmbogățesc materialul de cunoștință și ne elevăză sufletește. Orice acțiune de caracter umanitar are reușita bună numai pe lângă participarea damelor noastre a căror suflete delicate ușor sunt atinse de durerile celor ce sufer. Și femeile române au înțeles aceasta de aceea vin ca cu obolul lor să contribuie la susținerea copiilor orfani. Dizertațiile, ce tratează subiecte din literatura noastră și alte teme actuale, ne îndreptătesc să credem, că ele vor avea, pe lângă reușita morală și reușita materială, scopul principal ce-l urmează aceste serate.

Duminecă dă. *Elena Simtion* ne-a vorbit despre operele literare ale reginei Carmen Sylva. Vorbirea dăoarei Simtion a fost plină de profunzimea și sentimentalismul, ce se desprind din condeiul unei femei scriitoare.

Eleva *Felicia Gora* cl. IV civilă, a declarat cu mult simț „Memoriei reginei Carmen“ de Al. Muntean, iar dă. *Lucia Cheșian* ne-a distras cu cântări la pian, cu o execuție ce ne îndreptătește la speranțe mari.

E interzis vopsitul ouălor de Paști. Ministrul de interne a emis o ordinațiune prin care oprește vopsitul ouălor de Paști. Ordinațiunea aceasta va provoca mare mirare la poporul nostru care acum să vede silit să rupă cu tradiționalul obicei de a încresta ouăle la Paști cu motive frumoase naționale. Dar ordinațiunea ministerială nici de cât nu are de scop nimicirea pentru totdeauna a frumosului obicei cu vopsitul ouălor de Paști. Ea a emanat numai din motiv de cruțare fiindcă ouăle în haina de sărbătoare a Puștilor sunt considerate ca articlii de lux. Cei cari vor contraveni ordinului acestuia vor fi pedepsiți cu 2 luni închisoare și 600 cor. amendă în bani.

Preoțimea și intelectualii de pe sate să atragă atenția poporului asupra acestui ordin ministerial.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.